

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 6 від «17» 02 2020 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

ЛОГІКА
LOGIC

РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	третій рівень вищої освіти	/	PhD
галузь знань	03 Гуманітарні науки	/	
спеціальність	033 Філософія	/	Philosophy

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: С.О. ГУДКОВ, кандидат філософських наук, доцент

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та політології «05» лютого 2020 р., протокол № 16.

Рецензенти: Н.А. ЛАТИГІНА, доктор політичних наук, професор,
М.М. КИСЕЛЬОВ, доктор філософських наук, професор.

ЛОГІКА **LOGIC**

РОБОЧА ПРОГРАМА **COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	третій рівень вищої освіти /	PhD
галузь знань	03 Гуманітарні науки /	
спеціальність	033 Філософія /	Philosophy

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Кількість годин					Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні (семінарські) заняття / МК	лабораторні заняття	самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Логіка як наука.	21	4	2		15	О, ЕК.
Тема 2. Основні форми правильного мислення.	21	4	2		15	О, ЕК.
Тема 3. Логіка наукового пізнання.	23	4	4		15	О, ЕК.
Тема 4. Основи теорії аргументації та критики.	25	4	4		17	О, ЕК, ККР.
Разом	90/3	16	12		62	
Підсумковий контроль – залік						

Скорочення:

опитування - О;

тести - Т;

експрес контроль – ЕК;

комплексна контрольна робота - ККР.

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час, год
1	2	3
<p>Знати: історію розвитку логіки як науки, її місце в системі сучасних наук та основні закони логіки.</p> <p>Вміти: визначати предмет та об'єкт логіки, використовувати її закони в процесі мислення та наукового пізнання.</p>	<p>Тема 1. Логіка як наука. Лекція №1. Поняття логіки як науки.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єктно-предметна сфера логіки як науки. 2. Логічна культура мислення науковця. <p>Лекція №2. Закони логіки.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні закони формальної логіки та принципи логічного мислення. 2. Значення знання законів логіки для правильного мислення та пізнавальної діяльності науковця. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p style="text-align: center;">Основний: 1-7. Додатковий: 8,10,12,15. Інтернет-джерела:20.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати рекомендовану літературу та підготуватися до питань семінару. 2. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. 3. Підготуватися до дискусії: «Теоретичне та практичне значення знання логіки для аспірантів». <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія логіки як науки. 	21
	2	2
	2	15
	2	2

	<p>2. Місце логіки в системі сучасних наук.</p> <p>3. Закон тотожності, його зміст і значення.</p> <p>4. Закон суперечності, його сутність та вимоги.</p> <p>5. Закон виключеного третього, його вимоги до побудови правильних міркувань.</p> <p>6. Значення закону достатньої підстави для правильності міркувань.</p>	
<p>Знати: сутність, структуру та класифікацію понять, суджень та умовиводів.</p> <p>Вміти: здійснювати логічні операції з поняттями, правильно будувати і визначати істинність або хибність суджень та умовиводів, наявність причинно-наслідкових зв'язків між явищами.</p>	<p>Тема 2. Основні форми правильного мислення.</p> <p>Лекція №1. Поняття та судження як форми правильного мислення.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття як форма мислення. 2. Загальна характеристика судження та його структура. <p>Лекція №2. Умовивід як форма мислення.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та класифікація умовиводів. 2. Методи визначення причинно-наслідкових зв'язків між явищами. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Основний: 1-7. Додатковий: 8,10,12,15. Інтернет-джерела: 20.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати рекомендовану літературу та підготуватися до питань семінару. 2. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. 3. Скласти таблицю типових 	<p>21</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>15</p>

	<p>помилки, що трапляються при порушенні правил логічних операцій над поняттями.</p> <p>4. За допомогою логічного квадрату встановити типи відношень між судженнями з наведенням власних прикладів.</p> <p>5. Скласти зведені таблиці істинності та хибності складних суджень. Проілюструвати їх власними прикладами.</p> <p>6. Підготувати приклади наукової індукції.</p>	
<p>Знати: логічні етапи наукового пізнання від виявлення нових фактів, аналізу проблем, висування гіпотез, теорій.</p> <p>Вміти: використовувати сучасні теорії для побудови алгоритмів наукових досліджень.</p>	<p>Тема 3. Логіка наукового пізнання. Лекція №1. Класична наука та пізнавальний процес</p> <p>План лекції</p> <p>1. Логіка пізнання та раціональність класичної науки. 2. Логічні критерії правильності теорій.</p> <p>Лекція №2. Некласична та постнекласична наукові парадигми.</p> <p>План лекції</p> <p>1. Логіка пізнання та раціональність некласичної науки. 2. Постнекласична наука та її теоретична основа.</p> <p>Список рекомендованих джерел Основний: 1-7. Додатковий: 9,14, 16-19. Інтернет-джерела: 21, 23.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Опрацювати рекомендовану літературу та підготуватися до питань семінару. 2. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. 3. Скласти таблицю типових</p>	<p>23</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>15</p>

	<p>помилки, що трапляються під час аналізу наукових фактів, розв'язання дослідницьких проблем, висування гіпотез, використання теорій, що пов'язані з порушенням законів логіки та проілюструвати її власними прикладами.</p> <p style="text-align: center;">План семінару №1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лінійно-кумулятивна модель та логіка науково-дослідної діяльності класичної науки. 2. Основні форми наукових знань. 3. Вірогідність наукових знань. <p style="text-align: center;">План семінару №2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лінійно-некумулятивна модель досліджень некласичної науки. 2. Нелінійна некумулятивна модель постнекласичної науки. 3. Основні ідеї синергетики як теорії самоорганізації. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Знати: сутність та логічну структуру доведення та спростування,</p> <p>Вміти: застосовувати теорію аргументації та критики в процесі створення наукових текстів та захисту результатів наукових досліджень.</p>	<p>Тема 4. Основи теорії аргументації та критики. Лекція №1. Доведення та його структура.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аргументація як сукупність засобів переконуючого впливу у комунікативному процесі. 2. Сутність та логічна структура доведення. <p>Лекція №2. Спростування за допомогою логічних засобів.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критичне мислення як спосіб міркування. 2. Сутність та логічна структура спростування. 	<p style="text-align: center;">25</p> <p style="text-align: center;">2</p>

	<p align="center">Список рекомендованих джерел</p> <p>Основний:1-7. Додатковий:11,13. Інтернет-джерела:22,24-27.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Опрацювати рекомендовану літературу та підготуватися до питань семінару. 2. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. 3. Підготувати власний приклад висування та доведення гіпотези.</p>	17
Разом		90

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Конверський А.Є. *Логіка: Підручник 2-е вид. виправлене / Є.А. Конверський. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. – 391 с.*
2. Алфьоров С.М. *Логіка для юристів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.М. Алфьоров. – Київ : КНТ : Дакор, 2016. – 131с.*
3. Жеребкін В.Є. *Логіка : Підручник / В.Є. Жеребкін. – 8-ме видання, стереотипне. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2015. – 255с.*
4. Хоменко І.В. *Логіка для юристів: підручник.– К.:Юрінком Інтер, 2004.– 212 с.*
5. Тофтул М.Г. *Логіка: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. / М.Г. Тофтул. – К. : Академія, 2006. – 400с.*
6. Хоменко І.В. *Логіка: теорія та практика : Підручник для студ. вищ. навч. закл. / І.В. Хоменко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 398с.*
7. Кулагін Ю.І., Войціцька І.В. *Логіка: навч. посіб. / Ю.І.Кулагін, І.В. Войціцька. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 94 с.*

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці КНТЕУ

Додатковий

8. Гладунський В.Н. *Логіка для студентів економічних спеціальностей : Навч. посібник. – Л. : Афіша, 2002. – 359 с.*

9. Гуссерль Э. Логические исследования: Прологомены к чистой логике. Перепечатка с изд. 1909 г. – К.: Вентури, 1995. – С. 9-51.
10. В.Д. Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін. Логіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д. Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В.Д. Титова. – Х.: Право, 2005. – 208с.
11. Тягло А. В. Критическое мышление на основе элементарной логики. – Харьков: Центр усовершенствования социологического образования, 2001.
12. Конверский А. Е. Теория и ее обоснование. – К.: Центр практической философии, 2000.
13. Уемов А.И. Основы практической логики. – Одесса: Издательство ОГУ им. И. И. Мечникова, 1997.
14. Попович М. Перспективы логики в методологии науки // Логика: Перспективы развития: Сборник науч. статей / Под ред. А. Е. Конверского. – К.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2006.
15. Ишмуратов А. Т. Вступ до філософської логіки: Підручник для студентів та аспірантів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Абрис, 1997. – С.8-16.
16. Carnap R. Ueber Protokollsätze. — “Erkenntnis”, 1932/1933, Bd. 3, Heft 3, S. 215—228.
17. Popper K. R. Logik der Forschung. Wien, 1935.
18. Schlick M. Die Kausalität in der gegenwärtigen Physik. — “Die Naturwissenschaften”, 1931, Bd. 19, № 7, S. 145—162.
19. Wittgenstein L. Tractatus Logico-philosophicus, 1922.

Internet-ресурси

20. Георг Вільгельм Фрідріх Гегель Наука логіки
https://pidruchniki.com/1298010837678/filosofiya/georg_vilgelm_fridrih_gegel_1770-1831
21. Рене Декарт «Рассуждение о методе, чтобы верно направлять свой разум и отыскивать истину в науках», <https://audiobook-mp3.com/audio-20385-rassuzhdenie-o-metode-chtoby-verno-napravljat-svojj-razum-i-otyskivat-istinu-v-naukakh>
22. Арно А. Логика, или искусство мыслить <https://www.yakaboo.ua/logika-ili-iskusstvo-mysliti.html>
23. Поппер К. Логика и рост научного знания.
<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/POPPER.HTM>
24. Шопенгауэр А. Эристика или Искусство побеждать в спорах.
<http://booksonline.com.ua/view.php?book=143041>
25. Рассел Б. Искусство мыслить
<http://booksonline.com.ua/view.php?book=44894>
26. Кэррол Л. Логическая игра <http://booksonline.com.ua/view.php?book=28975>
27. Делез Ж. Логика смысла <http://booksonline.com.ua/view.php?book=113442>